

Milí čitatelia,

ani sme sa nenazdali a rok sa pomaly chýli ku koncu. Leto vystriedali farebné jesenné dni, večery sa predlžujú a v dialke už cítiť neopísateľnú vôňu Vianoc. Čoskoro nastane najkrajšie obdobie roka plné radostného očakávania, Mikuláša, zdobenia stromčeka, obľúbených rozprávok, darčiekov a najmä neopakovateľných chvíľ strávených v kruhu tých, ktorých máte najradšej.

Sviatočné obdobie však so sebou prináša aj situácie, pri ktorých treba myslieť na bezpečnosť. Zimné radovánky a športy, klzké chodníky, horúce nápoje či lákavé vianočné ozdoby sa môžu v nepozorovanom okamihu stať zdrojom nečakaného úrazu. Mnohým zbytočným zraneniam pritom dokážeme predísť celkom jednoducho – zvýšenou pozornosťou dospelých a správnu prevenciu.

V našom poslednom tohtoročnom vydaní časopisu Detská chirurgia vám opäť prinášame pútavé témy zo sveta detskej medicíny, zdravia a prevencie. Veríme, že vám naše stránky poskytnú len cenné a užitočné informácie, ale že si počas nadchádzajúcich dní aj príjemne oddýchnete pri čítaní.

Prajeme vám pokojnú jeseň, čarovné Vianoce plné detského smiechu a radosti a najmä pevné zdravie celého rodinného kruhu.

Ďakujeme vám za priazeň a želáme príjemné čítanie!

Tím Slniečka

Editácia a korektúra textu:

Kristína Lóciová

(kika.lociova@gmail.com)

Júlia Andrejčková

(juliaandrejcikova88@gmail.com)

Skutočný príbeh

Ked' kopnutie koňa zmení obyčajný deň

Valerie mala pred sebou úplne obyčajný deň:

po škole si upratala izbu, naobedovala sa a popoludní išla na tréning jazdy.

Na kone chodila pravidelne. Bol to šport, ktorý mala rada a ktorý bol prirodzenou súčasťou jej života. V ten deň však bolo niečo inak.

„Už vtedy som mala taký divný pocit, kôň bol akýsi nepokojný. Keď som ho čistila, stále kopal nohami a nedal sa poriadne chytiť. Aj počas jazdy sa mi zdal iný. Ťažšie sa zastavoval a nechcel veľmi spomaľovať,“ spomína Valerie. Napriek tomu v tréningu pokračovala. Všetko vyzeralo ako inokedy. Jazdci prechádzali cez nízke prekážky na zemi a Valerie išla za

kamarátkou. Zviera pred ňou však počas jazdy spomalilo a následne vykoplo zadnou nohou. Úder ju zasiahol tak silno, že spadla na hlavu a krk.. Potom si už na viac nepamätá... „Pamätám si len, že som sa zrazu prebrala a sedela na piesku. Rozhliadla som sa okolo seba a všetci boli pri mne. Vôbec si však nepamätám, čo sa vtedy stalo.“

TELEFONÁT, NA KTORÝ MAMA NIKDY NEZABUDNE

V čase, keď zazvonil telefón, bola Valeriina mama doma a pripravovala večeru. Dnes už na túto chvíľu spomína s úsmevom: „*Odvtedy už chlieb vo vajíčku radšej nerobím,*“ dodáva s dávkou humoru. „*Trénerka mi len veľmi stručne oznámila, že Valerie mala úraz, ale že je pri vedomí. To mi zopakovala dvakrát,*“ hovorí mama, ktorá však okamžite pochopila, že situácia nebude jednoduchá. „*Keď vám niekto povie, že dieťa je pri vedomí, už viete, že to asi nebol iba nejaký malý úraz.*“

Cesta do jazdeckého areálu v Šenkviaciach trvala približne desať minút. Keď mama dorazila, záchranári už boli na mieste. „*Valerie tam ležala na piesku, boli pri nej dvaja záchranári. Trénerka a ostatní rodičia boli nablízku. Nebol tam chaos v tom zmysle, že by nikto nevedel, čo robiť. Všetci sa snažili pomôcť.*“ Mama sa v tej chvíli snažila fungovať čo najracionálnejšie. „*Reagovala som veľmi pragmaticky a racionálne. Žiadne veľké emočné výlevy. Človek fungoval ako stroj alebo robot. Aspoň u mňa to tak bolo.*“ Bolo treba nájsť auto, ktoré Valerie odvezie k vrtuľníku. Pomohla im jedna z mamičiek, ktorá bola ochotná ju tam autom dopraviť. Išla s nimi aj trénerka. „*Som presvedčená, že záchranári veľmi dobre vyhodnotili, že Valerie potrebuje čo najrýchlejší prevoz.*“

ZRANENIE, KTORÉ MOHLO DOPADNÚŤ OVEĽA HORŠIE

Valerie previezli do Národného ústavu detských chorôb na Kráľároch, kde sa jej ujali zdravotníci. Nasledoval príjem, vyšetrenia a hospitalizácia. V nemocnici strávila asi týždeň. Úraz zasiahol predovšetkým jej tvár – mala zlomenú sánku, čeľusť a jarmovú kosť. Mala poranené aj mäkké tkanivá a žuvací sval.

Prvá operácia sa uskutočnila ešte v deň úrazu, približne o desiatej hodine večer, pod vedením primára MUDr. Igora Bédéra. Keďže Valerie pred úrazom jedla, nebolo možné pristúpiť k zákroku okamžite a bolo treba dodržať nevyhnutný časový odstup. „*Zašivali ma,*“ spomína Valerie. O niekoľko dní neskôr nasledovala ďalšia operácia, ktorú vykonali špecialista maxilofaciálnej chirurgie doc. MUDr. Ladislav Czakó, PhD., MHA (prednosta Kliniky ústnej, čeľustnej a tvárovej chirurgie LF UK a UNB).

„*Povedali nám, že keby bola hlava alebo krk v trochu inej polohe, mohlo to byť fatálne,*“ hovorí mama. „*Preto by sme chceli poďakovať celému operačnému tímu za jeho profesionalitu, ľudský prístup a starostlivosť o detských pacientov. Rovnako patrí naše veľké ĎAKUJEM celému kolektívu chirurgického oddelenia za ich empatický a starostlivý prístup. V náročnom období pre nás bolo veľmi dôležité vedieť, že Valerie je v dobrých rukách,*“ dodáva.

TÝŽDEŇ V NEMOCNICI A NÁVRAT DOMOV

Pre Valerie sa po úraze začalo ob-

dobie, ktoré si bude pamätať ešte dlho – vyšetrenia, operácie, nemocničná izba a postupné zotavovanie. Napriek náročnej situácii však na zdravotnícky personál spomína veľmi dobre: „*Sestričky boli úžasné. Naozaj nemôžem povedať ani jedno krivé slovo na nikoho – od záchranárov cez príjem až po lekárov a sestričky. Všetci boli skvelí.*“

Približne po týždni prišiel moment, na ktorý Valerie čakala – mohla ísť domov. „*Pocítila som veľkú úľavu. Bola som rada, že už nemusím byť v nemocnici a môžem ísť domov.*“ Na kone však nezanevrela. Jazdenie bolo súčasťou jej života už pred úrazom, a preto sa aj pri spomienkach na nehodu nesústredí len na strach, ale aj na to, čo sa dalo urobiť inak. Dnes už vie, že bezpečnosťná výbava je pri jazdení kľúčová.

Valerie mala v ten deň šťastie. Napriek vážnym zraneniam je dnes doma, zotavuje sa a hľadá dopredu. Jej príbeh je však pripomienkou, že pri športe, kde človek pracuje s veľkým a nepredvídateľným zvieratom, môže o následkoch rozhodnúť jediný okamih.